

DIBUIXO LA MEVA FAMÍLIA

TALLER D'ASSESSORAMENT AL DOL I COM PARLAR DE LES PÈRDUES, EL DOL I LA MORT ALS INFANTS

DESTINAT A: PARES, MARES, MESTRES I PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

JUSTIFICACIÓ

La Revolució Industrial va representar el inici de molts canvis en la Cultura de Vida de les persones, especialment econòmics, sanitaris, laborals, culturals i rituals. Aquesta transformació social i cultural en la Vida, va produir grans canvis també en la Cultura de la Mort, el procés de morir i el saber cuidar quan la vida es retira. En pocs anys, vam passar de viure les malalties i la mort dins les llars, en un context familiar, càlid, natural i ritual, a sentir-ho, com una experiència relacionada amb la por al desconegut, freda e impersonal.

Sabem que al llarg de la nostra Vida, viurem diferents moments relacionats amb les pèrdues i en totes elles el procés de dol dependrà de la importància del que haurem perdut. Quan la pèrdua té relació amb "el tenir" de situacions o coses (la pilota, la

bicicleta, la feina, el estatus...), segurament que tot i la tristesa, no resulti necessàriament visible als ulls dels altres. Però les pèrdues relacionades amb "*el sentir*", com la salut, les persones o els animals de companyia, poden provocar una profunda aflicció, precisament per la relació emocional que existeix. De totes les separacions, la mort d'una persona estimada és la que de ben segur provocarà més de dolor.

Actualment en la nostra societat observem una important negació davant tot allò que implica dolor i més encara quan el dolor es produït per la mort d'una persona estimada. Relacionat amb aquesta negació social trobem també un augment de sobreprotecció vers els infants i adolescents, destinada a evitar (sense aconseguir-ho) que visquin situacions de patiment emocional. Aleshores les mentides o la manca de informació els fa sentir des protecció, confusió i desconfiança, quan el que necessiten és tenir l'oportunitat de conèixer i aprendre de les situacions difícils que els ha tocat viure. Trobem com molts infants i joves, es troben vivint un procés de Dol completament al marge de tot el que té relació amb el dolor, rituals o celebracions de comiat. Inevitablement hauran de viure-ho sense parlar-ne, ni haver-ne sentit a parlar. Els infants i adolescents capten perfectament la negació del seu entorn, el pacte de silenci dins les famílies i la confusió davant l'aflicció provoca en molts casos, un augment de la inseguretat i les pors.

La negació social davant les pèrdues ha arrelat i s'ha difós a tots els àmbits socials. Com a conseqüència molts pares, mares, mestres i professionals de l'educació tenen molta informació sobre el Cicle de Vida, però els manquen coneixements sobre la mort i el dol com a part fonamental del Cicle e indispensables generadors de Vida. Persones amb el compromís de transmetre-ho a properes generacions i que solen trobar-se amb les mans buides quan necessiten tractar aquesta dimensió des d'una vessant personal, vital, cultural, social i educativa.

En relació a l'augment de trastorns emocionals detectats en els darrers anys en infants i adolescents, s'ha vist la necessitat de oferir-los una educació sobre la realitat i normalitat de les pèrdues. El paper de la Infermeria dins el camp de la Tanatologia ha estat, i és fonamental per educar i ajudar als infants i joves, famílies i mestres a descobrir la satisfacció que representa aprendre a *cuidar i acompanyar* quan el cicle vital s'ha acomplert, així com adquirir coneixements sobre el procés de dol que es viurà.

Curriculum Vitae professional docent

Xusa Serra Llanas. Diplomada en Infermeria, Llicenciada en Antropologia Social i Cultural, Màster en Tanatologia per la UAB. Infermera Responsable en Docència, Voluntariat, Educació a la Comunitat i Acompanyament al procés de dol i mort, adscrita a la Direcció d'Infermeria de CAPIO-CATALUNYA.

Presidenta de l'Associació Gestdol. xusa.serra@hgc.es xusaserra@hotmail.com

“La ignorància, provoca por i desconfiança, en canvi el saber, es converteix en seguretat. El que es viu i es sent de jove, acompanyarà la vida de la persona adulta, que serà demà”

Xusa Serra

